TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 1157/2019/HNGĐ-PT
Ngày: 29/11/2019.
V/v "Tranh chấp về thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn"

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Quách Thanh Bình

Các Thẩm phán: Ông Nguyễn Văn Tuấn

Bà Ngô Thị Kim Khánh

- Thư ký phiên tòa: Bà Vũ Thư Thái Bình - Thư ký Tòa án nhân dân TP. Hồ Chí Minh.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên tòa: Bà Đào Thị Xuân Hồng - Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 11 năm 2019, tại trụ sở Tòa án nhân dân dân Thành phố Hồ Chí Minh, xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số 116/2019/TLPT-HNGĐ ngày 02 tháng 10 năm 2019 về việc "Tranh chấp về thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn".

Do Bản án dân sự sơ thẩm số 932/2019/HNGĐ-ST ngày 16 tháng 8 năm 2019 của Tòa án nhân dân huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 4499/2019/QĐPT-HNGĐ ngày 23 tháng 10 năm 2019, giữa các đương sự:

- *Nguyên đơn*: Ông Lưu Xuân L, sinh năm 1982 (có mặt)
Địa chỉ: 360 Tên L, phường Bình Trị Đ B, quận Bình T, Thành phố H.
Người đại diện theo ủy quyền: Bà Nguyễn Thị Ng (có mặt)
Địa chỉ: 360 Tên L, phường Bình Trị Đ B, quận Bình T, Thành phố H.
(Văn bản ủy quyền ngày 30/11/2018).
Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nguyên đơn: Ông Nguyễn Thanh Tú là Luật sư của Công ty Luật TNHH MTV Thanh Phạm, thuộc Đoàn Luật sư thành phố Hồ Chí Minh (có mặt).

- *Bị đơn*: Bà Nguyễn Thị N, sinh năm 1988 (vắng mặt)
Địa chỉ: 37/3T ấp Đông L1, xã Bà Đ1, huyện Hóc M, Thành phố H.

- *Người kháng cáo:* Ông Lưu Xuân L (có mặt).

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Nguyên đơn - ông Lưu Xuân L trình bày:

Ông và bà Nguyễn Thị N trước đây có mối quan hệ vợ chồng, trong thời gian chung sống ông và bà N có 01 con chung tên Lưu Gia Ph, sinh ngày 04/7/2013. Ngày 14/6/2017, ông và bà N đã ly hôn theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 657/2017/QĐST-HNGĐ của Tòa án nhân dân huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh. Theo Quyết định trên thì hai bên thỏa thuận giao cho bà N trực tiếp nuôi dưỡng con chung, ông không cấp dưỡng nuôi con.

Hiện nay, bà N đã kết hôn với người nước ngoài nên thường xuyên đi nước ngoài, thu nhập không ổn định và có ý định mang con đi nước ngoài sinh sống, ảnh hưởng nghiêm trọng đến việc thăm nom cũng như mối quan hệ cha con của ông. Do đó, ông khởi kiện yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn, đề nghị giao con Lưu Gia Ph, sinh ngày 04/7/2013 cho ông trực tiếp nuôi dưỡng, ông không yêu cầu bà N cấp dưỡng nuôi con.

Bị đơn - bà Nguyễn Thị N trình bày:

Bà thống nhất với lời khai của ông L về mối quan hệ trước đây và con chung. Theo Quyết định giải quyết ly hôn của Tòa án thì bà là người trực tiếp nuôi dưỡng con chung Lưu Gia Ph, sinh ngày 04/7/2013. Từ khi ly hôn với ông L đến nay, bà vẫn trực tiếp nuôi dưỡng con chung phát triển tốt. Hiện tại bà đã kết hôn với người nước ngoài và có ý định đưa con chung ra nước ngoài sinh sống. Tuy nhiên, nếu ông L không đồng ý cho con ra nước ngoài định cư thì chồng hiện tại của bà sẽ chuyển công tác về Việt Nam và sinh sống với bà ở Việt Nam.

Nay, ông L yêu cầu được trực tiếp nuôi con chung Lưu Gia Ph, thì bà không đồng ý vì bà vẫn đang trực tiếp nuôi con phát triển tốt và bà hiện có công việc ổn định tại Công ty trách nhiệm hữu hạn đầu tư xây dựng thương mại và dịch vụ Bắc Thành H1, thu nhập trên 7.500.000 đồng/tháng và có thêm thu nhập do đi làm thêm.

Tại Bản án dân sự sơ thẩm số 932/2019/HNGĐ-ST ngày 16/8/2019 Tòa án nhân dân huyện Hóc Môn, đã quyết định:

"1. Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn ông Lưu Xuân L về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn.

2. Giao con chung Lưu Gia Ph, sinh ngày 04/7/2013 cho bà Nguyễn Thị N tiếp tục trực tiếp nuôi dưỡng. Ông Lưu Xuân L không cấp dưỡng nuôi con chung. Ông L được quyền thăm nom, chăm sóc, giáo dục con chung mà không ai được quyền cản trở.

Vì quyền lợi mọi mặt của người con, khi có yêu cầu của cha hoặc mẹ, Tòa án có thể quyết định thay đổi người trực tiếp nuôi con, thay đổi mức cấp dưỡng nuôi con hoặc hạn chế quyền thưm nom, chăm sóc con của người không trực tiếp nuôi con…"

Ngoài ra bản án còn tuyên về án phí, quyền kháng cáo và thi hành án.

Ngày 30/8/2019, nguyên đơn ông Lưu Xuân L kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm với lý do từ khi ly hôn đến nay, bà N đã có gia đình mới, thường xuyên đi nước ngoài nên không có thời gian nuôi dưỡng, chăm sóc con, thực tế ông là người đang trực tiếp nuôi dưỡng con. Hợp đồng lao động có thời hạn 01 năm nhưng bà N đã nghỉ phép hơn 05 tháng không lĩnh lương, với mức thu nhập 7.500.000 đồng/tháng sau khi trừ tiền thuê nhà 4.000.000 đồng/tháng, học phí của bé Phúc 2.300.000 đồng/tháng thì rất khó khăn, không đảm bảo việc nuôi con tốt.

Tại phiên tòa phúc thẩm:

* Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của nguyên đơn trình bày:

Theo thỏa thuận trước đây thì bà N là người trực tiếp nuôi dưỡng con, tuy nhiên từ khi bà N kết hôn với chồng mới thì thường xuyên đi nước ngoài, không trực tiếp nuôi dưỡng con mà giao cho ông L trực tiếp nuôi dưỡng. Hợp đồng lao động của bà N đã hết và thực tế bà N không còn đi làm, hiện nay chưa có việc làm mới nên thu nhập không ổn định, không đủ điều kiện để nuôi con. Còn ông L hiện nay đang có nhà ở, công việc ổn định thu nhập khoảng 30.000.000 đồng/tháng và đang trực tiếp nuôi con tốt, nên đề nghị chấp nhận yêu cầu của ông L.

* Ông Lưu Xuân L trình bày:

Đề nghị sửa bản án sơ thẩm, giao con cho ông nuôi vì bà N không có ở tại Việt Nam, không trực tiếp nuôi dưỡng con, còn ông có đủ điều kiện và đang trực tiếp là người nuôi dưỡng trẻ Phúc.

* Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh phát biểu quan điểm giải quyết vụ án:

- Về thủ tục tố tụng: Thẩm phán, Hội đồng xét xử và các đương sự đã thực hiện đúng theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

- Về thời hạn kháng cáo: Ông L kháng cáo đúng thời hạn luật định.

- Về nội dung kháng cáo: Theo lời khai của ông L tại cấp sơ thẩm thì trước đây mặc dù ông L có nhà ở, có thu nhập cao hơn bà N nhưng do ông L không có thời gian chăm sóc con nên phải nhờ người khác chăm sóc, nên Tòa án cấp sơ thẩm tiếp tục giao con cho bà N trực tiếp nuôi dưỡng là có căn cứ. Tuy nhiên, căn cứ vào các kết quả xác minh tại Tòa án cấp phúc thẩm thì bà N đã đi khỏi địa phương, không rõ nơi cư trú, hiện nay đang ở nước ngoài, đồng thời ông L đã sắp xếp được thời gian trực tiếp chăm sóc con, có đủ điều kiện nuôi con và thực tế đang là người trực tiếp chăm sóc con. Do đó, đề nghị HĐXX áp dụng khoản 2 Điều 308 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015, chấp nhận kháng cáo của ông L, sửa bản án sơ thẩm, giao trẻ Phúc cho Lâm trực tiếp nuôi dưỡng.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên tòa và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Đơn kháng cáo của ông Lưu Xuân L làm trong thời hạn luật định nên được chấp nhận.

[2] Bà Nguyễn Thị N đã được Tòa án triệu tập hợp lệ lần thứ hai mà vẫn vắng mặt không có lý do, nên căn cứ vào khoản 3 Điều 296 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015, Tòa án tiến hành xét xử vắng mặt bà Nguyễn Thị N.

[3] Căn cứ Giấy khai sinh số 531, quyển số 03/2013 ngày 13/8/2013 của Ủy ban nhân dân xã Bà Điểm, huyện Hóc Môn, thì trẻ Lưu Gia Ph, sinh ngày 04/7/2013 là con của ông Lưu Xuân L và bà Nguyễn Thị N.

[4] Căn cứ công văn số 3171/UBND ngày 30/10/2019 của Ủy ban nhân dân xã Bà Điểm, huyện Hóc Môn thì bà Nguyễn Thị N và trẻ Lưu Gia Ph hiện không còn cư trú tại địa chỉ 37/3T ấp Đông L1, xã Bà Đ1, huyện Hóc M, Thành phố H, Tp. Hồ Chí Minh. Nhà hiện đang cho người khác thuê để ở, bà N và trẻ Phúc hiện đang ở đâu không rõ.

[5] Căn cứ kết quả xác minh ngày 25/10/2019 của Công an xã Bà Điểm, huyện Hóc Môn thì bà Nguyễn Thị N hiện không còn cư trú tại địa chỉ 37/3T ấp Đông L1, xã Bà Đ1, huyện Hóc M, Thành phố H, Tp. Hồ Chí Minh, bà N đã đi khỏi địa phương không rõ nơi cư trú.

[6] Căn cứ công văn số 7437/QLXNC-TMTH ngày 19/11/2019 của Phòng quản lý xuất nhập cảnh - Công an Thành phố Hồ Chí Minh trả lời xác

minh thì trong năm 2018 bà Nguyễn Thị N đã xuất nhập cảnh ba lần, năm 2019 xuất nhập cảnh hai lần và lần cuối xuất cảnh vào ngày 11/11/2019 đến nay chưa có thông tin nhập cảnh.

[7] Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ và lời khai của ông L thì hiện nay ông L là chủ sở hữu nhà, đất số 37/3T ấp Đông L1, xã Bà Đ1, huyện Hóc M, Thành phố H, có chỗ ở ổn định, hiện đang làm việc tại Bệnh viện Răng Hàm Mặt thành phố Hồ Chí Minh với mức lương khoảng 30.000.000 đồng/tháng. Thực tế trẻ Phúc đang do ông L trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng từ đầu năm 2018 đến nay.

[8] Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ và lời khai của bà N thì bà N đã kết hôn với người nước ngoài và có ý định đưa con ra nước ngoài sinh sống, bà N đang làm hồ sơ xin visa đi CH Czech. Đồng thời Hợp đồng lao động đã hết hạn vào tháng 9/2019 nhưng bà N chưa ký hợp đồng lao động mới, nhà ở và thu nhập không ổn định và thực tế bà N đi nước ngoài thường xuyên.

[9] Từ những căn cứ trên, có đủ cơ sở kết luận bà N hiện nay chưa có nơi ở, việc làm, thu nhập không ổn định, bà N đang ở nước ngoài không có mặt tại Việt Nam nên bà N không còn đủ điều kiện trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con. Ngoài ra, nếu tiếp tục giao con cho bà N trực tiếp nuôi sẽ cản trở và gây ảnh hưởng xấu đến việc trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con của ông L. Do đó, có căn cứ chấp nhận lời trình bày của Luật sư và kháng cáo của ông L, sửa bản án sơ thẩm, giao trẻ Phúc cho ông L trực tiếp nuôi, ông L tự nguyện không yêu cầu bà N cấp dưỡng nuôi con,

[10] Về án phí:

- Án phí dân sự sơ thẩm: Do yêu cầu của ông L được chấp nhận nên nà Na phải chịu án phí dân sự sơ thẩm.
- Án phí dân sự phúc thẩm: Do Tòa án cấp phúc thẩm sửa bản án sơ thẩm nên ông L không phải chịu án phí dân sự phúc thẩm.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 147, khoản 2 Điều 148, khoản 3 Điều 296, khoản 2 Điều 308, Điều 309 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015;

Căn cứ Điều 81, Điều 82, Điều 83, Điều 84, Điều 116, Điều 117 Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014;

Căn cứ khoản 2 Điều 26, khoản 2 Điều 29 Nghị quyết số

326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Sửa Bản án dân sự sơ thẩm số 932/2019/HNGĐ-ST ngày 16 tháng 8 năm 2019 của Tòa án nhân dân huyện Hóc Môn, Thành phố Hồ Chí Minh.

Chấp nhận yêu cầu của ông Lưu Xuân L về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn.

Giao trẻ Lưu Gia Ph, sinh ngày 04/7/2013 cho ông Lưu Xuân L trực tiếp nuôi. Ghi nhận sự tự nguyện của ông Lưu Xuân L không yêu cầu bà Nguyễn Thị N cấp dưỡng nuôi con.

Bà Nguyễn Thị N có quyền, nghĩa vụ thăm nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con.

Trong trường hợp có yêu cầu của cha mẹ hoặc cá nhân, tổ chức theo quy định tại Điều 82, Điều 83, Điều 84; Điều 116 và Điều 117 Luật Hôn nhân và Gia đình năm 2014, Tòa án có thể quyết định việc thay đổi người trực tiếp nuôi con hoặc việc cấp dưỡng nuôi con.

2. Về án phí:

- Án phí dân sự sơ thẩm:

+ Bà Nguyễn Thị N phải chịu án phí dân sự sơ thẩm là 300.000 (Ba trăm nghìn) đồng.

+ Hoàn lại cho ông Lưu Xuân L số tiền tạm ứng án phí đã nộp là 300.000 (Ba trăm nghìn) đồng, theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số AA/2018/0004303 ngày 04/12/2018 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Hóc Môn.

- Án phí dân sự phúc thẩm: Hoàn lại cho ông Lưu Xuân L số tiền tạm ứng án phí đã nộp là 300.000 (Ba trăm nghìn) đồng, theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số AA/2019/0004899 ngày 03/9/2019 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Hóc Môn.

Trường hợp bản án, quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7, 7a, 7b và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

3. Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

THÀNH VIÊN HỘI ĐỒNG XÉT XỬ		THẨM PHÁN CHỦ TỌA PHIÊN TÒA
Nguyễn Văn Tuấn	**Ngô Thị Kim Khánh**	**Quách Thanh Bình**

Nơi nhận:
- TAND Tối cao;
- TAND Cấp cao tại TP. HCM;
- VKSND Cấp cao tại TP.HCM;
- VKSND TP. HCM;
- TAND H. Hóc Môn;

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

- VKSND H. Hóc Môn;
- Chi Cục THADS H. Hóc Môn;
- Các đương sự;
- Lưu: TGĐ, hồ sơ, TB (20).

Quách Thanh Bình